

Número 56

agents rurals

informatiu del Cos d'Agents Rurals de Catalunya. Gener 2014

L'ALT PENEDEÈS

**El Cos d'Agents Rurals presenta
l'inventari de patrimoni d'obra popular
dels espais naturals de l'Alt Penedès**

EL PALLARS JUSSÀ

**Detecten
cloïssa asiàtica
a l'embassament
de Sant Antoni**

LA GARROTXA

**Els agents rurals
aprenen les tècniques
d'eliminació per
aniquilar els nius
de vespa asiàtica**

NOVETAT
FITXES
DE PATRIMONI
CULTURAL

Una eina per identificar
millor el nostre patrimoni!

Els agents rurals i l'educació ambiental:

**Cinc anys d'activitats informatives promouent
el coneixement i la protecció del patrimoni natural**

CONTINGUTS

- 3** DETECTEN CLOÏSSA ASIÀTICA A L'EMBASSAMENT DE SANT ANTONI
- 4** LOCALITZEN UN COATÍ AL PLA DE L'URGELL
- 4** ENDESA BUIDA UNA PRESA D'AIGÜESTORTES I PROVOCA LA MORT D'AL·LEVINS DE TRUITA COMUNA
- 5** VIGILÀNCIA INTENSIVA DE L'ESCALADA EN EL PARC NATURAL DE MONTSERRAT
- 6** DESCOBREIXEN UNA VEÏNA DE VILADECANS QUE VA ABANDONAR EL SEU GOS
- 7** ELS AGENTS RURALS DEL GARRAF PARTICIPEN A LA FIRA DE L'ANIMAL
- 8** FITXES DE PATRIMONI. ELS MOLINS HIDRÀULICS FARINERS
- 10** ELS AGENTS RURALS LLUITEN CONTRA LES PRÀCTIQUES FURTIVES DE CAÇA A LES TERRES DE L'EBRE
- 12** ENXAMPEN DOS FURTIUS AMB 89 LLAÇOS SENSE TOPALL COL·LOCATS A L'ALT PENEDEès
- 12** JORNADES DE FORMACIÓ ENTRE EL COS D'AGENTS RURALS I TÈCNICS DE CULTURA
- 13** GRAN PARTICIPACIÓ D'AGENTS RURALS EN ELS JOCS MUNDIALS DE POLICIES I BOMBERS 2013
- 14** ELS AGENTS RURALS CONTROLEN LA POBLACIÓ DE GAVIÀ ARGENTAT A LA PUNTA DE LA BANYA
- 15** ELS AGENTS RURALS I L'EDUCACIÓ AMBIENTAL: CINC ANYS D'ACTIVITATS INFORMATIVES PROMOVENT EL CONEIXEMENT I LA PROTECCIÓ DEL PATRIMONI NATURAL
- 16** LES POBLACIONS D'ISARD A LES RESERVES NACIONALS DE CAÇA CONTINUEN ESTABLES
- 17** ES REALITZEN ACTUACIONS CONTRA LA PESCA NOCTURNA AL RIU TER I ALS PANTANS DE SAU I DE SUSQUEDA
- 18** EL COS D'AGENTS RURALS PRESENTA L'INVENTARI DE PATRIMONI D'OBRA POPULAR DELS ESPAIS NATURALS DE L'ALT PENEDEès
- 19** SORPRENEN UN ESPOLIADOR DE PATRIMONI CULTURAL
- 19** SERVEI ESPECIAL DURANT EL RALLY RACC 2013 CATALUNYA-COSTA DAURADA
- 20** ÚLTIMES ACTUACIONS DELS AGENTS RURALS AMB LA XARXA DE RESCAT DE FAUNA MARINA
- 21** LOCALITZEN AL MEDI NATURAL UN PRIMER EXEMPLAR DE TORTUGA DE FLORIDA A L'ALTA RIBAGORÇA
- 21** ELS AGENTS RURALS DEL PALLARS JUSSÀ SALVEN MÉS DE 3.000 TRUITES AUTÒCTONES DEL CANAL DE SOSSÍS
- 22** ELS AGENTS RURALS COL·LABOREN EN LA CAPTURA DE BESTIAR BOVÍ ESCAPAT AL MEDI NATURAL
- 23** ELS AGENTS RURALS DE LA GARROTXA APRENEU LES TÈCNiques D'ELIMINACIÓ PER ANIQUILAR EL NIU DE VESPA ASIÀTICA TROBAT A LA VALL D'EN BAS

La nostra feina

El Cos de Mossos d'Esquadra entrega una menció especial als agents de l'Àrea Bàsica de l'Alt Penedès al mèrit professional l'any 2013, gràcies a l'èxit en la resolució d'un cas de piromania al municipi de Torrelles de Foix.

Detecten cloïssa asiàtica a l'embassament de Sant Antoni

És un mol·lusc bivalve invasor i natural del sud i l'est d'Àsia, Austràlia i Àfrica.

Els agents rurals del Pallars Jussà han localitzat cloïssa asiàtica (*Corbicula fluminea*) a les platges de l'embassament de Sant Antoni, mentre realitzaven les inspeccions específiques de cada any quan el nivell de l'aigua del pantà es troba al mínim.

Aquest mol·lusc considerat invasor pot competir amb els bivalves autòctons i protegits presents a l'embassament, com la nàiade *Anodonta cygnea*. Com totes les cloïsses, filtra l'aigua, alterant així la dinàmica dels nutrients d'aquesta. Per tant, la seva expansió també pot produir problemes en les infraestructures hidràuliques, arribant a obturar canonades, motors i sistemes de regadiu. A l'igual que el musclo zebra (*Dreissena polymorpha*) pot provocar greus danys ambientals i econòmics a causa de la seva enorme capacitat reproductora: un adult deixa anar unes 100.000 larves en els seus set anys de vida màxima.

La cloïssa asiàtica va arribar a Europa als anys 70 per Portugal, d'on va passar a Espanya, França, Holanda, Suïssa, la Gran Bretanya i per la conca del Danubi fins a Romania. A l'Estat espanyol es cita per primera vegada l'any 1981 al riu Miño i actualment és a les conques del Miño, l'Ebre, el Guadiana, el Duero.

La cloïssa asiàtica a Catalunya.

Aquí es té constància de la seva presència des de l'any 1997, segons el projecte ExoAqua de seguiment de les espècies invasores en medi hídic, promogut per l'Agència Catalana de l'Aigua i dut a terme per la Universitat Autònoma de Barcelona. És probable que fos introduïda per pescadors que la feien servir com a esquer viu i hi és present al riu Ebre fins al Delta, al riu Set i al riu Sió, a més de l'embassament de Mequinensa. L'any passat, els agents rurals van constatar que s'expandeix aigües amunt pel riu Segre i que colonitza nous hàbitats aquàtics als termes municipals de La Granja d'Escarp, Massalcoreig, Seròs

i Aitona. Els agents també l'han localitzat en trams baixos del riu Fluvià, a l'Alt Empordà.

A la conca del riu Noguera Pallaresa no s'hi havia localitzat mai fins ara, tot i que els agents rurals suposen que a l'embassament de Sant Antoni hi és des de fa un mínim de tres a quatre anys, a jutjar per l'edat d'alguns dels individus adults que s'hi han trobat.

El Cos d'Agents Rurals ha informat de l'expansió de la cloïssa asiàtica a l'Agència Catalana de l'Aigua, com a òrgan competent en matèria d'aigües a les conques internes de Catalunya.

La *Corbicula fluminea*.

La cloïssa asiàtica habita en aigües dolces, però pot arribar a viure amb normalitat en aigües de certa salini-

tat. Viu al fons dels rius i embassaments, preferiblement sorrencs o de graves. Al contrari del musclo zebra, que ocupa fons durs. Tolera les temperatures extremes, és de color verdós i mesura entre dos i tres centímetres de llargària.

Enllaç relacionat:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=226848&idioma=0&departament=5&canal=6

■ ■ ■
 AQUEST MOL·LUSC
 CONSIDERAT INVASOR POT
 COMPETIR AMB ELS BIVALVES
 AUTÒCTONS I PROTEGITS
 PRESENTS A L'EMBASSAMENT,
 ■ ■ ■

Exemplars de cloïssa asiàtica trobats a les platges de sorra de l'embassament de Sant Antoni.

Localitzen un coatí al Pla de l'Urgell

Es va escapar d'un nucli zoològic de Bellvís.

Els agents rurals van capturar aquest passat estiu al Pla de l'Urgell un exemplar de coatí, una espècie exòtica i considerada invasora.

Va ser la família d'una masia de Bellvís qui va donar l'avís de l'existència d'un exemplar de mamífer no identificat. Després de varis intents sense èxit per localitzar i atrapar aquest animal desconegut, la família va poder fer-li unes fotos. Es tractava d'una femella adulta de coatí (*Nasua nasua*), un mamífer que prové de l'Amèrica del Sud i que ha estat inclòs en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, quedant prohibida la seva introducció en el medi natural, però també la seva possessió, transport, tràfic i comerç.

Al cap d'uns dies, un veí de la zona va tornar a veure el coatí en el jardí del seu restaurant. Amb l'ajuda d'un salubre, els agents rurals van aconseguir fer baixar el coatí de l'arbre on reposava i el van capturar. Ara, el coatí es troba al Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Vallcalent, a l'espera de donar-li un destí.

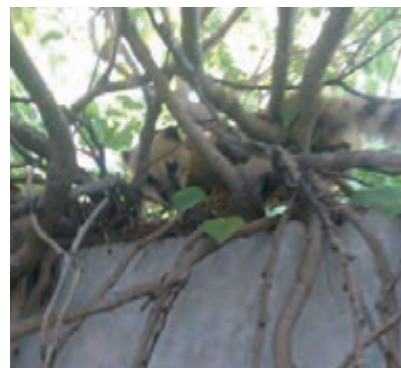
Els agents van sospitar que el coatí hauria fugit d'un nucli zoològic proper a aquesta zona i que alberga exemplars de fauna exòtica. I efectivament, durant la inspecció d'aquest

El coatí un cop a les instal·lacions del CRF de Vallcalent.

nucli, els agents van descobrir que el coatí s'havia escapat d'allà a causa del mal estat de les instal·lacions. Finalment, aquest nucli zoològic ha quedat anul·lat per ordre dels Serveis Territorials del DAAM a Lleida i a hores d'ara ja s'ha retirat la majoria d'animals.

Els estruços, una geneta, una guineu, periquitos, agapornis, i senglars han anat a parar a diferents nuclis zoològics o explotacions ramaderes properes. Els cérvols es traslladaran tan aviat com es pugui a un nucli zoològic d'Andorra.

Fotografia del coatí, realitzada per la família que va detectar l'animal dins la seva propietat a Bellvís.

L'ALTA RIBAGORÇA

Endesa buida una presa d'Aigüestortes i provoca la mort d'allevins de truita comuna

Els agents rurals de l'Alta Ribagorça van denunciar el passat mes de setembre l'empresa Endesa per buidar una presa d'Aigüestortes, dins el Parc Nacional, sense disposar d'autorització. El buidatge va provocar la mort de 80 alevins de truita comuna.

Durant l'actuació els agents van poder recuperar 10 truites comunes viues, que van tornar al medi natural aigües avall de la presa, al riu Sant Nicolau. També van poder salvar un tritó pirinenc, que van deixar anar al paratge d'Aigüestortes.

Alguns dels al·levins de truita comuna morts a causa del buidatge de la presa d'Aigüestortes.

Vigilància intensiva de l'escalada en el Parc Natural de Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat modifica la regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades en el PN.

Els agents rurals de l'Anoia, del Bages i del Baix Llobregat han finalitzat aquesta tardor passada la campanya de control de les activitats esportives que es practiquen al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. La majoria d'actuacions han estat informatives i els agents han constatat un elevat grau de sensibilització i respecte del col·lectiu d'escaladors pel compliment de la regulació. Els agents han realitzat 349 actuacions de control i seguiment de les zones on la pràctica de l'escalada i les vies ferrades o l'accés a les canals equipades durant el període de nidificació de les espècies rupícoles és prohibit.

Tot i aquesta conscienciació pel respecte a la normativa, els agents han efectuat quatre denúncies per escalar en zones i períodes prohibits. Dues d'elles a la paret de Sant Jeroni del municipi de Marganell, una al Barranc del Pont a la zona de la Vinya Nova de Collbató i la quarta a la Cova de l'Arcada, al Bruc.

Desmuntatge del pont tibetà.

Amb l'objectiu de prevenir infraccions, els agents també van desmuntar dues vies d'escalada a la Zona del Clot del Tambor, que estaven instal·lades en una zona prohibida i sense l'autorització de la comissió tècnica del Patronat de la Muntanya. A més, per prevenir accidents, també es va desmuntar un pont tibetà en mal estat que es trobava a la canal de Sant Jeroni.

La regulació de l'escalada a la Muntanya de Montserrat està donant els seus fruits, fent compatible la pràctica esportiva amb el respecte al patrimoni natural. Exemple d'això és que, per segon any consecutiu, la parella d'aufrans que nidifica a la Muntanya ha envolat un poll.

Una mica d'història sobre la regulació de les activitats esportives a la Muntanya de Montserrat.

L'any 2007 es van comptabilitzar uns 3.700 itineraris d'escalada constant la necessitat de regular aquesta activitat per a fer-la compatible amb la protecció del medi natural.

L'acord sobre la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat es va signar el 2008 per part de representants de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), del Patronat de la Muntanya, representants dels escaladors, tècnics de la Direcció General del Medi Natural i el Cos d'Agents

■ ■ ■
CAMPANYA 2013:
349 ACTUACIONS DE CONTROL
I SEGUIMENT DE LES ZONES
ON LA PRÀCTICA D'ACTIVITATS
ESPORTIVES DURANT EL
PERÍODE DE NIDIFICACIÓ
DE LES ESPÈCIES RUPÍCOLES
ESTÀ PROHIBIDA.

Rurals. Aquest acord ordena la pràctica d'aquests esports al massís de la muntanya classificant-la en cinc categories de regulació:

*Zones on no és permesa l'escalada:

A - Zones de màxim interès ambiental : Durant tot l'any.

B - Zones d'interès d'aus de nidificació primerenca. De l'1 de gener fins al 31 de juny.

C - Zones d'interès d'aus de nidificació mitjana. Del 15 de febrer fins al 31 de maig.

D - Zones d'interès d'aus de nidificació tardana. De l'1 de març fins al 31 de juliol.

* A Les zones sense regulació, l'escalada és permesa durant tot l'any.

Els canvis en l'acord per a la regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. Totes aquestes modifi-

cacions seran efectives a partir de l'1 de gener de 2014.

1. S'estableix una moratòria de dos anys (efectiva de l'1 de gener de 2014 al 31 de desembre de 2015) en l'equipament de noves vies d'escalada, vies ferrades i canals equipades durant la qual no es permetrà realitzar cap obertura enlloc.

2. Per a la restauració de les vies d'escalada caldrà l'autorització del Patronat de la Muntanya de Montserrat. La sol·licitud per a l'autorització caldrà efectuar-la en el període comprès entre l'1 de gener i el 30 de juny. L'execució de la restauració caldrà efectuar-la en el període comprès entre l'1 de juliol i el 31 de desembre. Excepcionalment es podrà autoritzar i executar la restauració de les vies d'escalada fora de la temporalitat establerta quan així es requereixi per motius de seguretat.

3. S'elimina la zona C-8 Monestir de Sant Benet (Colònia Puig), que a partir de l'1 de gener de 2014 deixa de ser objecte de regulació.

4. L'àrea de nidificació d'aus rapinyaires de la paret de l'Aeri, cara est del serrat del Moro i paret de Diables passa a ser objecte de regulació temporal. Aquesta zona, anomenada C-9, estarà regulada com la resta de zones C, del 15 de febrer al 31 de

maig, però un cop localitzat el niu s'acotarà únicament la zona afectada i la resta quedarà exempta de regulació.

5. No és permès que el material fix que es deixa instal·lat a les vies d'escalada, vies ferrades i canals equipades sigui de colors o pintat de color (exceptuant el color gris, considerat com a mimètic amb la roca).

6. No és permesa la utilització de pintura ni d'altres materials per a marcar la situació, el nom o la dificultat de les vies d'escalada o altres equipaments.

Enllaços relacionats:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=221512&idioma=0&departament=5&canal

<http://www20.gencat.cat/portal/site/patronatmontserrat/menuitem.06a1aaa13d4626903d457ac3b0c0e1a0/?vgnnextoid=66acad930ca0b110VgnVCM1000000b0c1e0aR CRD&vgnnextchannel=66acad930ca0b110VgnVCM1000000b0c1e0aR CRD&vgnnextfmt=detall&contentid=558de361146e2410VgnVCM1000008d0c1e0aR CRD>

<http://www20.gencat.cat/docs/patronatmontserrat/Actualitat/2013/Escalada/Comunicat2014-2015.pdf>

Desmuntatge d'una instal·lació.

EL BAIX LLOBREGAT

Descobreixen una veïna de Viladecans que va abandonar el seu gos

És un cadell que tenia la pota fracturada i necessitava una intervenció quirúrgica.

A petició de l'entitat protectora FAADA, els agents rurals del Baix Llobregat van obrir una investigació per esclarir el possible abandonament d'un cadell de gos.

L'animal tenia una pota fracturada i li calia ser tractada quirúrgicament. La propietària va contactar amb l'associació Animals Sense Sostre (ASS) per demanar-los que es fessin càrrec del cost de l'operació i l'ASS va aconseguir un centre veterinari disposat a cobrar la meitat del que li havien pressupostat a la propietària.

A més, li van oferir a la dona la possibilitat que els cedís l'animal. Però la mateixa nit, la policia local de Viladecans va trobar un gosset amb la

pota fracturada deambulant pel carrer. Després de diverses indagacions, els agents rurals del Grup de Suport de Fauna i Flora, juntament amb els agents rurals del Baix Llobregat, van comprovar, tot i que el gos no estava censat ni portava microxip, que el cadell abandonat era de la veïna que havia sol·licitat ajuda a l'ASS.

Animals Sense Sostre va portar el gosset a un veterinari per operar-lo d'urgència. A hores d'ara està totalment recuperat i ha estat adoptat per una família.

L'expedient sancionador s'ha resolt multant la propietària del cadell amb 2.001 euros.

Imatge del cadell ja en mans veterinàries. Fotografia facilitada per la protectora FAADA.

Els agents rurals del Garraf participen a la Fira de l'Animal

El passat octubre, els agents rurals del Garraf van ser convidats a participar a la segona edició de la Fira de l'Animal que celebra Vilanova i la Geltrú. Com l'any passat, els agents hi van estar presents amb un estand d'exposició informatiu per als ciutadans.

Aquesta fira té com a finalitat la sensibilització ciutadana sobre la tinença responsable dels animals de companyia. Enguany, s'ha posat accent en la campanya de registre al cens municipal com a requisit obligatori dels propietaris i posseïdors d'aquests animals.

Tenint en compte la importància d'aquesta campanya, els agents van donar publicitat als drets dels animals de companyia i a les obligacions que tenen els ciutadans respecte les seves mascotes. Amb un toc de creativitat i originalitat, els agents van aclarir dubtes que plantejaven els visitants i també van informar sobre la prevenció en el maltractament animal. Tot això d'una manera desenfadada i amena, per mitjà de quadres i pamflets informatius, així com a través d'un monitor amb imatges d'actuacions de fauna que duen a terme els agents rurals sobre aquest tema.

L'ajuntament de Vilanova i la Geltrú convida els agents rurals a col·laborar en actes mediambientals.

A la Fira de l'animal, enguany va ser present la Subdirectora General de la Subdirecció General d'Agents Rurals, Rosa Maria Torre Lloveras. A la fotografia, juntament amb els agents rurals del Garraf i l'Alcaldessa de Vilanova i la Geltrú, Neus Lloveras.

Els agents rurals del Garraf també han participat activament en altres jornades organitzades per l'ajuntament de Vilanova i la Geltrú i relacionades amb el medi ambient. Així, per exemple, van assistir aquest passat estiu a la primera Fira de Medi Ambient celebrada al municipi.

Aquesta fira estava orientada a tocar diferents àrees del patrimoni natural i en particular a la prevenció dels incendis forestals. Els agents van exposar material informatiu relacionat amb les diferents funcions del CAR, així com material comissat durant les actuacions d'antifurtivisme.

■ ■ ■
AQUESTA FIRA TÉ COM A
FINALITAT LA SENSIBILITZACIÓ
CIUTADANA SOBRE LA TINENÇA
RESPONSABLE DELS ANIMALS
DE COMPANYIA.
■ ■ ■

Agents rurals del Garraf a l'estand del CAR durant la Festa de l'Animal de Vilanova i la Geltrú.

Encetem un apartat de **fitxes de patrimoni cultural** amb la voluntat d'oferir eines que ens ajudin a identificar aquest tipus de patrimoni al medi natural i a realitzar les tasques d'inventari.

L'objectiu és explicar quina és o era la funció d'aquestes peces, estris i construccions, i com els podem reconèixer a camp.

Com ja sabeu, des de que al febrer del 2012 les Direccions Generals del Patrimoni Cultural i de Medi Natural van signar l'actual conveni de col·laboració, el Cos d'Agents Rurals està treballant en l'inventari del patrimoni

arquitectònic existent al medi natural, de moment centrat en unes construccions concretes.

Certament, els resultats han estat molt positius i a la vegada enriquidors, però també és veritat que, a la pràctica, els agents ens hem trobat amb alguna dificultat a l'hora de reconèixer les construccions, ja sigui pel seu estat de conservació, ja sigui pel desconeixement de la funcionalitat de les mateixes.

És per aquest motiu que estrenem aquest nou espai anomenat Fitxes de Patrimoni, en el que tractarem de manera breu i monogràfica diferents

elements arquitectònics amb la finalitat de conèixer-los i poder-los identificar sobre el terreny. Així doncs, esperem que siguin profitoses.

Si en un moment donat necessiteu més informació o bibliografia o bé, teniu algun dubte al respecte, us podeu dirigir a l'agent rural Adam Picón, a través de la seva adreça electrònica: adam.picon@gencat.cat.

Per començar aquest espai, parlarem d'un dels elements arquitectònics més comuns a la nostra geografia: els molins hidràulics fariners.

Fitxes de patrimoni

Els molins hidràulics fariners

per Adam Picón. Agent Rural de l'Àrea Bàsica del Vallès Occidental.

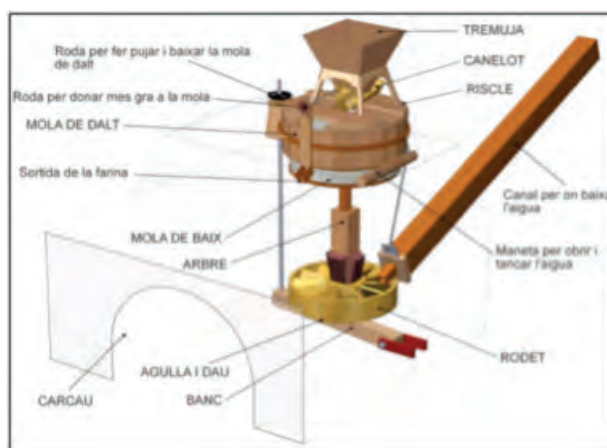
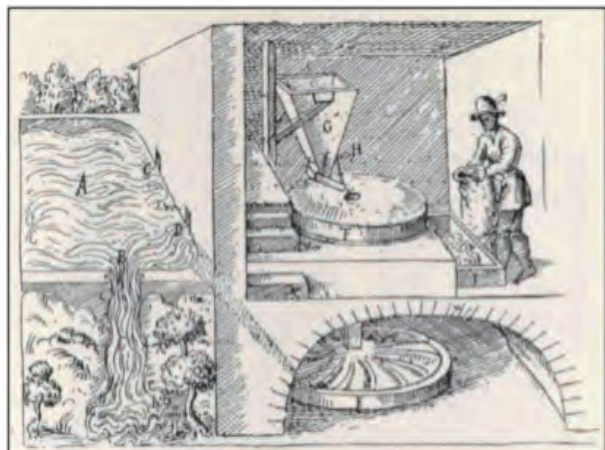
Tot i que de molins hidràulics en tenim de moltes tipologies (fariners, papers, d'oli, de guix, etc.), ens centrarem en els fariners, atès que representen un número molt elevat del total de molins hidràulics.

UNA MICA D'HISTÒRIA.

Troblem l'origen dels molins hidràulics en la Grècia Clàssica. Tot i així, no tenim dades dels primers molins hidràulics a casa nostra fins als segles IX-X de la nostra era. Van gaudir d'una gran expansió als segles XVI-XVII, i la seva pervivència es manté fins ben entrat el segle XX, quan són substituïts per molins de vapor i, més endavant, per les indústries farineres.

CÓM FUNCIONEN?

El primer que hem de tenir en compte, i el que és més obvi, és que aquests molins aprofiten l'energia hidràulica per fer funcionar les moles. Aquesta energia s'adquireix del riu, ja sigui amb l'aigua acumulada en una bassa mitjançant una sèquia i una resclosa o un assut aigües amunt, ajudats per una roda horitzontal. Més endavant, cap al segle XIX, agafen l'aigua directament amb una roda vertical.

Il·lustracions: Facsímil Los veintiún libros de los ingenios y máquinas (Anònim, 2a 1/2 s.XVI).

Si us fixeu en aquest dibuix-esquema ho entendrem millor. La idea és que l'aigua ha de moure un rodet el qual té com a eix un arbre que mou les moles (una de fixa i més gruixuda, a sota, i una mòbil o volant al damunt). Entre les moles hi cau el gra a moldre. L'aigua s'acumula en una bassa adossada a l'edifici del molí on hi ha un cub, pou o cacau, que canalitza l'aigua cap a un estretament o canal que desemboca sobre el rodet. Aquest rodet es troba en una planta inferior a la sala de moles. L'aigua sobrant surt pel carcau o carcabà, una mena de passadís que condueix l'aigua fora de l'edifici.

ON ELS PODEM TROBAR?

A l'hora de localitzar un molí cal tenir present que no necessàriament els trobarem al costat d'un riu. A excepció dels molins de roda vertical, la majoria de molins sovint n'estan una mica apartats. Per tant, ens serà molt útil fixar-nos en la presència d'una sèquia que ens conduirà d'una resclosa del riu fins a la bassa o peixera annexa a l'edifici del molí. Recordeu! Si localitzem una resclosa, també pot ser interessant documentar-la.

Mola volant del Molí del Santo a Barberà del Vallès, al Vallès Occidental. Cos d'Agents Rurals. 2013.

Molí de la Torre a Santa Coloma de Queralt, a la Conca de Barberà. Cos d'Agents Rurals. 2012. En primer pla, la bassa i el cub o cacau annexat a l'edifici del molí.

ALGUNS TRETS CARACTERÍSTICS.

La bassa o peixera és potser l'element arquitectònic més fàcil de documentar, doncs és molt visible. Encara que hagi estat malmesa, sempre reconeixem el pou o cacau per on queia l'aigua fins al rodet, ja que aquest es troba adossat a una de les parets del molí. S'ha de parlar atenció perquè, sovint, les restes del molí no són visibles, ja sigui perquè estan cobertes de vegetació o bé perquè han desaparegut gairebé del tot. És curiós observar que, si la ubicació del molí no és molt emboscada, amb una fotografia aèria podem apreciar la morfologia de la bassa del molí i, fins i tot, arribar a intuir el traçat de la sèquia.

Sèquia i aqüeducte del Molí Nou a Santa Coloma de Queralt, a la Conca de Barberà. Cos d'Agents Rurals. 2012.

Com hem comentat abans, alguns elements associats als molins són les rescloses o assuts, les sèquies, els aqüeductes, etc. i resulta molt interessant el seu inventari per a poder tenir un coneixement de l'ús i de l'aprofitament del territori per part dels nostres avantpassats.

CURIOSITATS.

El més normal és que els molins tinguessin un únic pou o cacau, però en podem trobar amb dos o tres, en funció de la propietat del molí i la capacitat d'emmagatzemar i aprofitar aigua. Tanmateix, a les zones del país on l'aigua és més abundant, inclús podem trobar molins sense bassa i amb una sínia (rodet vertical) adossada a un lateral del molí. Una altra curiositat: als indrets amb rius menys cabalosos trobem una concentració major de molins, doncs per produir la mateixa farina cal emmagatzemar més aigua, degut a la falta de cabal dels rius.

Resclosa al riu Corb a Llorac, a la Conca de Barberà. Cos d'Agents Rurals. 2012.

Els agents rurals lluiten contra les pràctiques furtives de caça a les Terres de l'Ebre

S'ha detectat un augment de les infraccions de caça en la temporada 2012/2013.

Durant el 2012, i fins l'acabament de la temporada de caça del 2013, els agents rurals han fet en aquesta demarcació un total de 5.230 actuacions en matèria de caça, pesca i fauna.

En els últims anys, les infraccions en aquesta matèria s'havien estabilitzat, però la darrera temporada s'ha constatat un increment. Per comarques, hi ha hagut un augment significatiu al Baix Ebre i a la Terra Alta, un lleuger augment al Montsià i una marcada estabilització a la Ribera d'Ebre.

Les causes de l'augment podrien ser la major eficàcia per l'especialització dels agents majors de fauna del Cos d'Agents Rurals amb una intensificació dels seus serveis, controls i inspeccions; i la situació de crisi actual, que afavoreix la caça furtiva.

Durant la darrera temporada, el CAR va formalitzar 130 denúncies en ma-

tèria de caça i un total de 12 atestats, els quals podrien derivar en repercussions penals, en bona part, per caçar en barraca amb vesc i reclam elèctric. Tot i la considerable reducció en els últims anys d'aquest mètode il·legal de caça, encara es manté en alguns municipis del Montsià.

■ ■ ■
DURANT LA DARRERA TEMPORADA, S'HAN FORMALITZAT 130 DENÚNCIES EN MATÈRIA DE CAÇA I UN TOTAL DE 12 ATESTATS

■ ■ ■
De les infraccions més comunes, la utilització de reclams elèctrics i arts prohibits (18%), la manca de permís per a les àrees privades de caça (9,5%), la caça d'espècies no cinegètiques (8,5%),

la manca de documentació en l'exercici de la caça (8,5%), caçar en època de veda (7,7%), i caçar en zona de seguretat (6%), són les més significatives. La majoria d'aquestes infraccions poden comportar sancions elevades, i també la retirada de la llicència de caça i el permís d'armes.

Amb referència a l'ús d'arts i parany prohibits en la caça furtiva, els més utilitzats en la passada temporada han estat els llaços sense topall, les rateres, els filats, les xarxes japoneses, les llosetes i els reclams elèctrics. La normativa vigent és mot clara, ja que estableix que aquests arts i parany estan prohibits, tant la seva tinença, com la seva comercialització i el seu ús. L'incompliment d'aquesta normativa, depenent dels casos, pot tenir la consideració d'infracció greu o molt greu, amb sancions des de 600 a 6.000 €. Des de 1995, la utilització d'arts no selectius

Agent rural vigilant de lluny els moviments de possibles pràctiques furtives.

Material comissat en diferents actuacions.

i massius està tipificat penalment, i la pena que estableix el Codi Penal és de presó de sis mesos a dos anys o multa de vuit a vint-i-quatre mesos, i en els casos de captura d'espècies protegides, una multa de vuit a dotze mesos i la inhabilitació especial per a l'exercici del dret de caça de dos a cinc anys.

Un servei d'antifurtivisme va resultar amb 56 ocells comissats.

Una de les actuacions destacades va ser el passat d'agost, quan els agents rurals varen realitzar al municipi de l'Ametlla de Mar una nova actuació contra la caça de fringíl·lids, que va acabar amb el comís de 56 ocells i de les arts emprades.

Aquesta actuació contra la caça il·legal de fringíl·lids se suma a les ja realitzades en pocs dies en altres municipis del Baix Ebre, en concret a Bitem, Camarles, El Perelló i Tortosa i que han comportat el comís de reclams viu i arts prohibits i l'alliberament in situ de les aus capturades.

Aquesta pràctica il·legal pot generar grans beneficis pels ocellaires si es té en compte que una au té un preu de sortida d'entre 30 i 50€ i pot arribar a superar el miler d'euros.

Durant el 2012, i fins l'acabament de la temporada de caça el 2013, els agents rurals han fet en aquesta demarcació un total de 5.230 actuacions en matèria de caça, pesca i fauna. L'any 2011, el CAR va portar a terme un total de 4.469 actuacions, de les quals 122 varen ser denúncies.

A més de controlar que no es facin irregularitats en aquesta matèria, s'han inspeccionat els danys causats per senglars a conreus i els danys causats per flamencs als arrossars del Delta de l'Ebre.

Serveis de vigilància d'antifurtivisme als Ports.

El Cos d'Agents Rurals també ha detectat durant aquesta última temporada alguns indicis d'activitat de caça furtiva dins del Parc Natural dels Ports de les espècies de caça major: cabra salvatge (*Capra pyrenaica hispanica*) i porc senglar (*Sus scrofa*).

És per això que ha incrementat els serveis de vigilància d'antifurtivisme, amb horaris no habituals, de dia i de nit, organitzats en escamots no inferiors a tres agents i amb les mesures de seguretat que exigeix el protocol de vigilància de caça furtiva. Per aquest motiu, també han practicat les tècniques d'entrenament que han rebut en aquesta matèria.

La principal finalitat d'aquests serveis és evitar l'activitat furtiva dins d'aquest espai protegit i de les àrees privades de caça que l'envolten, però també la d'esbrinar i denunciar els possibles causants de fets delictius que es puguin cometre.

En aquests serveis no tan sols es controla la caça furtiva, sinó que també es controlen els possibles espols de nius d'aus protegides, ja que el massís dels Ports en té una població important, així com es col·labora amb el POE Món Rural del Cos de Mossos d'Esquadra amb la vigilància i dissuasió en matèria de robatoris.

Un fet anecdòtic és que, fa uns deu anys, es va detectar la presència de caçadors furtius d'Austràlia que intentaven fer-se amb les banyes d'algun trofeu de cabra salvatge a la mateixa falda del massís dels Ports, dins del Parc Natural.

Condemnen sis furtius per haver caçat un trofeu de cabra salvatge als Ports.

El fet denunciats més recents es remunten als anys 2006 i 2007, en el que es van denunciar dues colles de caçadors furtius (una d'elles estatal i una altra del país), per caçar il·legalment la cabra salvatge dins l'espai protegit dels Ports. El jutjat contenciós administratiu número 2 de Tarragona condemna a sis caçadors furtius a pagar les sancions imposades per la Direcció General del Medi Natural, del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, per haver caçat un trofeu d'exemplar de cabra salvatge al terme municipal d'Alfara de Carles, en el paratge La Coma, en un espai

inclòs dins dels límits del Parc Natural dels Ports, sense l'autorització corresponent. La confirmació de les sancions també comporta la retirada de la llicència de caça per un període de dos anys per als sis furtius.

Els fets es remunten al dia 8 de març de 2008, quan els agents rurals van veure els caçadors furtius a dos quarts de set de la tarda, al Baix Ebre. Feia unes setmanes que el CAR tenia indicis de les actuacions d'un grup de caçadors furtius a la zona, i amb aquesta operació en van identificar sis.

Els furtius van abatere un mascle de cabra, es van fer fotografies, es van endur el cap i van deixar el cos entre la vegetació.

Els caçadors es van dirigir en un vehicle de lloguer a una zona allunyada i molt poc transitada, inclosa dins d'una àrea privada de caça, on habiten ramats de cabra salvatge. Van localitzar un mascle de cabra amb característiques de trofeu cinegètic, i el van matar amb dos trets. Posteriorment, van amagar els dos rifles que portaven, van fer fotografies, van tallar el cap de la cabra i van deixar el cos entre la vegetació. Els agents van aturar un dels furtius quan abandonava la zona tot sol, amb un vehicle. Els altres cinc van fugir per la muntanya a peu, però tot i així, els van poder identificar.

Durant l'actuació, van comissar dos rifles, dos silenciadors, 20 cartutxos del calibre 243, prismàtics, un telèmetre, tres motxilles i altres estris relacionats amb l'activitat furtiva. També van trobar i comissar el cadàver del mascle de cabra salvatge i les dues beines dels cartutxos amb que el van matar, del calibre 243.

Aus caçades de forma il·legal.

Enxampen dos furtius amb 89 llaços sense topall col·locats a l'Alt Penedès

Els agents rurals van interceptar a finals de novembre dos furtius in fraganti, mentre comprovaven les captures en uns llaços sense topall que havien parat en un torrent del municipi de Torrelavit. Van ser uns guardes de caça els que van denunciar la descoberta d'un gran nombre de llaços disposats pels passos de fauna d'aquest barranc. Durant el servei de comprovació i recerca, els agents també van trobar porcs senglars atrapats en els llaços, un d'ells esquarterat recentment per l'aprofitament de la seva carn.

Durant el servei especial de vigilància, els agents van enxampar per sorpresa aquestes dues persones just quan comprovaven les trampes parades. Es van retirar un total de 89 llaços i la carn obtinguda il·legalment va ser comissada.

Enllaç relacionat:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notaprensavw/detall.do?id=233489&idioma=0&departament=5&canal=6

El senglar mig esquarterat trobat en un llaç.

Jornades de formació entre el Cos d'Agents Rurals i tècnics de Cultura

Aquesta tardor, agents rurals de diverses comarques han pogut compartir tres dies de formació amb tècnics de cultura. L'objectiu d'aquestes jornades va ser fer un repassada del contingut del conveni de col·laboració que existeix entre el CAR i el Departament de Cultura. Durant aquests dies, es va parlar dels elements d'obra popular a inventariar en el medi natural i els agents van conèixer els arqueòlegs territorials i els tècnics del Servei d'Inventari. A més, es va aprofitar per aclarir dubtes sobre el funcionament de l'aplicatiu web l'Egipci i de la base de dades GAUDI.

Agents rurals en una de les jornades de formació amb els tècnics del Departament de Cultura al complex de la Seu Vella de Lleida.

Instants de la feina d'agent rural

Agent rural del Berguedà allibera un exemplar femella d'astor comú (*Accipiter gentilis*) procedent del Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Torreferrussa. L'alliberament es va realitzar en un indret adequat als requeriments de l'espècie, dins una zona boscosa amb espais oberts del terme municipal d'Olvan.

Autor fotografia: Josep Santamaria.

El cabussó collnegre

Aquesta espècie forma part de la nostra fauna hivernal, tot i que de forma escassa i fluctuant (amb menys de 500 individus d'acord amb l'Atlas dels ocells hivernants de CAT 2006-2009). Habita algunes llacunes i badies litorals, embassaments i aigües costeres de la façana litoral. És més rar trobar-lo a l'interior. Les poblacions de cria més importants es troben a Rússia i Ucraïna. S'ha establert com a reproductor excepcional recentment al Delta de l'Ebre i havia criat a l'Estany d'Ivars i Vila-Sana. A la Sèquia Major, enguany hem pogut comptar fins a sis exemplars simultanis, una xifra significativa amb relació a la seva poca superfície.

Espècie: cabussó collnegre (Podiceps nigricollis)

Lloc i data de la fotografia: Espai d'Interès Natural de la Sèquia Major de Vila-seca, Tarragonès. L'1 de desembre de 2013.

Autor: Miquel Àngel Garcia Reàdigos.

Gran participació d'agents rurals en els Jocs Mundials de Polícies i Bombers 2013

Enguany els Jocs es van celebrar aquest estiu a Belfast i hi van participar un total de vuit agents rurals:

En Ferran Riosalido del Berguedà, a tir amb arc; en Francisco Martínez del Garraf, a karate; en Sergi Leiva de la Conca de Barberà, a bowling; en Ramón Parramón del Baix Empordà, en David Rullo del Baix Camp i l'Eduard Perelló de l'Alt Camp, a cross country; en Roger Olivé del Baix Camp, a triatló; i en Xavier Higuero del Pla de l'Estany, a natació.

Els resultats van ser:

L'agent del Garraf, Francisco Martínez, va guanyar dues medalles de plata a karate.

En Ferran Riosalido, agent del Berguedà, va guanyar un bronze en la competició round 900, que consisteix en llençar 30 fletxes a 60 metres, 30 a 50 i 30 a 40. En la competició de camp, on s'han de llençar tres fletxes a 20 dianes situades en un bosc i a diferents distàncies i irregularitats del terreny, va quedar cinquè i en la

en la competició de 3D, que consisteix en llençar dues fletxes a 40 siluetes d'animals en tres dimensions per dins d'un bosc, va quedar en quarta posició.

L'agent del Pla de l'Estany Xavier Higuero va guanyar una medalla de plata en 50 metres d'esquena.

L'agent Ferran Riosalido participant en la modalitat de tir amb arc en la competició round 900 i rebent la medalla de bronze.

Els agents rurals controlen la població de gavià argentat a la Punta de la Banya

La població de gavià argentat a la Reserva Natural Parcial de la Punta de la Banya està augmentant considerablement, fins al punt que, per motius de competència en el menjar, ha començat a especialitzar-se en la predació dels ous i els polls d'espècies protegides com la gavina corsa, els flamencs o els xatrac.

Per aquest motiu, la direcció general de Medi Natural i Biodiversitat ha decidit emprar mesures per tal de reduir la població de gavià argentat, no a fi de disminuir la seva població d'una manera significativa, sinó per controlar aquells exemplars que, concretament, s'han especialitzat en la predació d'aus emblemàtiques i en perill. Especialment, es pretén protegir la gavina corsa (*Larus audouinii*), espècie catalogada en perill d'extinció i emparada dins el Programa LIFE de la Unió Europea per a la seva recuperació; i altres espècies protegides, com el flamenc (*Phoenicopterus roseus*), el xatrac beclarg (*Sterna sandvicensis*) i el xatrac comú (Ster-

na *Hirundo*), el xatrac menut (*Sterna albifrons*) i la gavina capblanca (*Larus genei*).

Nou agents rurals del Delta, juntament amb dos vigilants de la RNP, van dur a terme aquesta actuació de control del gavià argentat entre els mesos de febrer i juny d'aquest any 2013, realitzant una eliminació selectiva d'aquells exemplars que mostaven comportaments de predació selectius sobre els ous i els polls de les espècies a protegir.

Així mateix, els agents també es van encarregar de foragitar els gavians argentats que pretenien criar a la zona de les Salines de la Punta de la Banya, amb l'objectiu de disminuir la seva competència per l'espai durant la reproducció amb la gavina corsa i altres espècies protegides.

Mitjançant la dissuasió amb molèsties contínues, els agents també van evitar que els gavians instal·lessin els seus nius en espais potencials de cria de la gavina corsa i, consegüent-

■ ■ ■
L'OBJECTIU ÉS EVITAR LA PREDACIÓ D'ESPÈCIES PROTEGIDES A LES ZONES DE CRIA DEL DELTA.

■ ■ ■

ment, perjudiquessin la seva reproducció.

Actualment, la colònia més important de Catalunya de gavià argentat de potes grogues (*Larus michaellis*) es troba al Delta de l'Ebre amb més de 8.000 parelles nidificants. La principal colònia del món de la gavina corsa, que aplega dues tercers parts de la seva població global, també es troba al Delta de l'Ebre, concretament a la Punta de la Banya.

Enllaç relacionat:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=227228&idioma=0&departament=5&canal=6

Atac d'un gavià argentat (*Larus michaellis*) a un xatrac beclarg (*Sterna sandvicensis*) en la seva colònia de cria. Autor foto: Carlos Domingo.

Els agents rurals i l'educació ambiental: cinc anys d'activitats informatives promovent el coneixement i la protecció del patrimoni natural

S'ampliarà el programa de sensibilització i educació ambiental del CAR a nens d'infantil, majors de 18 anys i gent gran.

El balanç 2008-2013: 4.019 xerrades i 103.328 alumnes.

Fa cinc anys que el CAR va començar oferint xerrades a les Escoles Verdes amb l'objectiu de promoure la prevenció, l'educació i la conscienciació ambiental. Aquest projecte va tenir una rebuda i uns resultats molts positius, tant per part de la comunitat educativa i dels nens com pels mateixos agents rurals. En poc temps, el projecte es va portar a totes les escoles de Catalunya. A més, les xerrades informatives es van guarnir amb altres actes participatius, com sortides al bosc i alliberaments de fauna, a part de col·laboracions actives en fires i festes ambientals.

Aquest mes de novembre, Bibiana Domingo, secretària general del DAAM, es va reunir amb agents rurals que imparteixen aquest programa educatiu per fer balanç de l'experiència. Bibiana Domingo va

■ ■ ■
MÉS DE 4.000 ACTUACIONS
D'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN
CINC ANYS.

■ ■ ■

agrair a tots els agents rurals que hi participen i va manifestar la seva satisfacció envers aquestes activitats fonamentades en principis de respecte i sostenibilitat. És per tot això que el DAAM ampliarà aquesta oferta educativa, adreçada fins ara a alumnes de primària i secundària, tant a nens d'infantil com a més grans de 18 anys, i també a la gent gran.

Aquesta nova proposta consistirà en xerrades infantils per a nens de sis i set anys, xerrades adreçades a nens d'entre vuit i 12 sobre coneixements per a la prevenció i amb una gimcana de rastres. Les intervencions de secundària per a nois i noies d'entre 11 i 17 es titularan: 'Biodiversitat', 'Els

nostres veïns' i 'Agents Rurals, una sortida professional'.

Les xerrades per a adults tractaran els següents temes: 'Dia forestal mundial', 'El Cos d'Agents Rurals', 'Incendis' i 'Recomanacions en el Medi'.

Dades estadístiques sobre les xerrades realitzades durant el curs escolar 2012/13:

	Xerrades	Alumnes
Barcelona	218	5508
C. Central	162	5641
Girona	210	5023
Lleida	220	5778
Tarragona	207	4336
Terres de l'Ebre	144	3884
TOTAL	1161	30170

Amb les sortides al bosc els nens aprenen a conèixer i valorar el patrimoni natural que els envolta.

Les poblacions d'isard a les reserves nacionals de caça continuen estables

Les dades s'extreuen a partir dels censos anuals d'estiu realitzats pels agents rurals, els guardes de reserva i els tècnics del DAAM.

Enguany s'han comptabilitzat més de 6.000 isards dins les reserves nacionals de caça. Tot i que aquesta dada és lleugerament inferior a la de l'any passat, no es tem d'atènyer les xifres del 2006, quan l'espècie es va veure molt afectada per la malaltia del pestivirus a diferents zones del Pirineu. En general, els resultats mostren una estabilització de la població i és normal que la demografia pateixi petites davallades i ascensions, sotmeses a fluctuacions anuals que es consideren naturals.

A aquestes dades cal afegir els exemplars que viuen tant al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica, així com a d'altres paratges, com les àrees privades de caça i les zones de caça controlada. Es pot estimar que la població d'isards a Catalunya es troba al voltant dels 10 mil exemplars.

Els isards al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: les dades més baixes de la història.

Les condicions climatològiques poc habituals han provocat que els unguilats hagin patit un hivern i una primavera molt durs.

■ ■ ■
LA POBLACIÓ D'ISARDS
A CATALUNYA ES TROBA
AL VOLTANT DELS 10 MIL
EXEMPLARS.

■ ■ ■
Durant els censos no s'han observat isards malalts.

Important davallada de la productivitat: 32% menys respecte el 2012.

*Enguany s'ha observat una sensible davallada en l'evolució poblacional dels isards al Parc Nacional. S'han comptabilitzat 234 individus menys, que representa un 20% menys dels isards vistos l'any passat. Cal destacar que, malgrat no haver-se observat una gran disminució respecte al conjunt dels anys anteriors (com sí que va passar l'any 2005), tant les dades de densitat com les de productivitat obtingudes aquest any, són els valors més baixos mai obtinguts en el censos realitzats a l'interior del Parc Nacional.

La davallada més important es produeix en el nombre de cabrits: 32% menys respecte el 2012. Una possible causa, entre d'altres, podria ser la gran quantitat de neu que encara quedava a la muntanya en l'època de

naixement de les cries i que hauria afectat sobre tot als animals més sensibles.

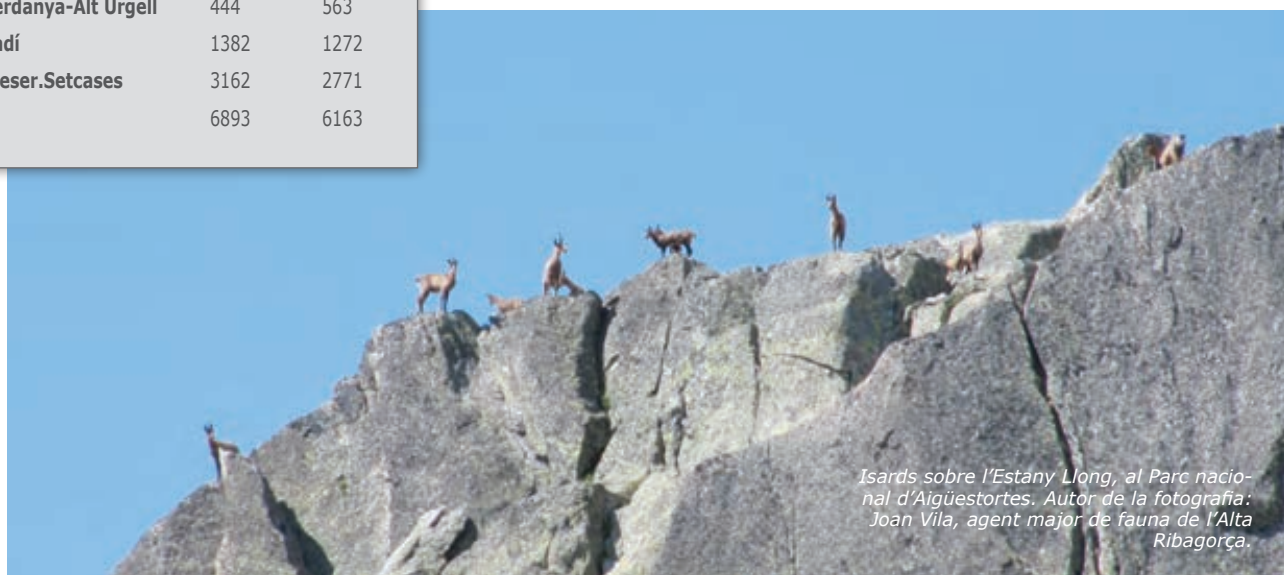
Per sectors, la baixada més important s'ha observat en els sectors pallaresos del Parc, ja que a Sant Maurici i Peguera s'han comptat 109 isards menys (dels quals 47 cabrits). En canvi, el sector de la ribera de Caldes ha baixat molt poc i només s'han comptabilitzat un total de sis isards menys.

Encara que només sigui una hipòtesi, el pitjor comportament de les poblacions pallareses al llarg d'aquests darrers anys, en comparació amb altres sectors del parc, podria tenir alguna cosa a veure amb la major competència interespecífica que pateix l'isard en aquesta comarca, sobretot amb la daina, però també amb una incipient colònia de cérvol que va colonitzant de mica en mica el paratge de la ribera de l'Escrita.

Com a fet positiu, esmentar que durant els censos no s'han detectat de manera apreciable, individus malalts. Tot i que al llarg de l'any sí que s'ha rebut notícia puntual d'animals afectats per la sarna vírica.

Dins del Parc Nacional, on els itineraris es realitzen de manera prou exhaustiva es pot donar una dada de densitat mínima estimada d'isards,

	2012	2013
RNC Alt Pallars	1905	1557
RNC Cerdanya-Alt Urgell	444	563
RNC Cadí	1382	1272
RNC Freser.Setcases	3162	2771
Total	6893	6163

Isards sobre l'Estany Llong, al Parc nacional d'Aigüestortes. Autor de la fotografia: Joan Vila, agent major de fauna de l'Alta Ribagorça.

que enguany ha assolit el valor de 6.45 isards per 100 ha. Aquesta dada és molt baixa i no s'havia assolit mai fins ara. Esperem que aquest repunt a la baixa sigui només un fet puntual, resultat d'unes condicions climatològiques molt poc habituals que han provocat que els ungulats hagin patit un hivern i una primavera molt durs.

Com cada any, s'han realitzat els censos d'estiu d'isard al Parc Nacional en les quatre comarques que inclou aquest espai. Els objectius dels resultats dels censos són arribar a establir una productivitat, el control visual de l'estat sanitari de la població degut a malalties detectades en altres zones dels Pirineus i el seguiment poblacional.

Les batudes simultànies o "drive-census" han estat el mètode emprat amb un mínim d'una persona coneixedora del terreny i de l'espècie. Malgrat això, moltes de les batudes o grups de cens han estat realitzades per dues persones. Els responsables del treball de camp són els agents

rurals del Pallars Sobirà, Pallars Jussà i Alta Ribagorça així com els guards del Conselh Generau d'Aran, amb la col·laboració de personal del PNA-ESM, i voluntaris.

Els recorreguts es fan entre principis de juliol fins a mitjans d'agost, en funció de la meteorologia i la disponibilitat de personal competent per a la realització dels censos. Enguany, degut a la gran quantitat de neu que quedava a la muntanya durant el mes de juny i començament de juliol, els isards han tingut poca cosa per menjar a les parts altes. Aquesta presència de neu ha dificultat en alguns casos la realització del cens, obligant a canviar l'itinerari previst. Per tant, Respecte altres anys, no s'ha aconseguit acabar de coordinar tots els itineraris per fer-los en l'espai més curt de temps possible.

■ ■ ■
DURANT ELS CENSOS NO
S'HAN OBSERVAT ISARDS
MALALTS.

■ ■ ■

Al sector ribagorçà, aprofitant la presència d'un grup de voluntaris de la SEO-Birdlife, es va programar, juntament amb els agents rurals, un cens de tardor a la zona perifèrica de protecció durant la segona quinzena d'octubre.

Els censos de tardor, quan coincideixen amb l'època de zel, permeten observar de manera més clara el número de mascles de la població, que estan més actius i en conseqüència són més detectables. La proporció de mascles i femelles és una dada important sobretot en les zones on la caça és permesa, a l'hora de veure quants permisos de trofeus convé donar.

*Dades extretes de l'informe anual del Parc Nacional.

Enllaç relacionat:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=225516&idioma=0&departament=5&canal=

OSONA I LA SELVA

Es realitzen actuacions contra la pesca nocturna al riu Ter i als pantans de Sau i de Susqueda

Els agents enxampen unes 20 persones pescant de nit, sense llicència, sense tiquet o amb esquers no permesos.

Aquesta tardor, durant diversos serveis especials de nit, els agents rurals d'Osona i de la Selva van detectar una presència important de pescadors furtius en diferents zones del riu Ter, al seu pas per les Masies de Roda, a l'embassament de Sau i de Susqueda.

En una de les actuacions, els agents van trobar cinc palangres, van haver d'aixecar nou denúncies per pescar de nit, sense llicència i amb arts il·legals i van comissar 17 canyes. Aquella mateixa nit, els agents també van localitzar cinc persones estirades a terra amagades en la foscor. Pescaven presumptament de forma il·legal i, davant la presència dels agents, van plegar els estris de pesca, que estaven apilats al seu costat. Els agents els van informar sobre les possibles actuacions il·legals que haurien estat realitzant.

Durant un altre servei especial, els agents van trobar 16 persones pescant de nit, sense llicència, sense el tiquet de pesca pertinent, amb esquers no permesos i fent foc a camp. Van comissar 32 canyes i dos silurs.

Un cop més, els agents va observar que, davant la seva presència, molts dels pescadors havien guardat els estris de pesca evitant d'aquesta manera ser enxampats in fraganti.

Donat el furtivisme de nit present en aquesta zona, el CAR seguirà fent actuacions per minimitzar al màxim les pràctiques il·legals.

Enllaços relacionats:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=216328&idioma=0&departament=5&canal=6

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/

[AppJava/notapremsavw/detall.do?id=218929](http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=218929)

Canyes de pescar i palangres comissats en una de les intervencions d'antifurtivisme de nit.

El Cos d'Agents Rurals presenta l'inventari de patrimoni d'obra popular dels espais naturals de l'Alt Penedès

L'estudi ha permès documentar 21 molins fariners, 51 forns de calç i 3 pous de gel.

Durant dos anys, agents rurals de l'Alt Penedès han geolocalitzat, fotografiat i recollit dades dels elements patrimonials d'obra antiga que es troben en el medi natural. Fins ara, l'estudi s'ha basat en quatre tipus d'obres: els molins fariners, els forns de calç, els pous de gel i les rajoleries.

El projecte va néixer a partir d'un conveni entre el CAR i la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat amb l'objectiu de desenvolupar i engrandir l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. És important inventariar els elements perquè d'aquesta manera el Departament de Cultura podrà valorar si ha de ser conservat i, al mateix temps, protegit. La informació i el coneixement són bàsics per poder protegir el patrimoni contra espolis i actes de vandalisme, per exemple. Aquest estudi ha permès triplicar el nombre d'elements coneguts fins el moment i que alguns ajuntaments s'assabentessin que en el seu municipi hi havia elements patrimonials valuosos.

Els agents rurals que han realitzat aquesta tasca van presentar aquest passat octubre les dades de la investigació en una xerrada organitzada per l'Institut d'Estudis Penedesencs i el Servei de Cultura del Consell Comarcal de l'Alt Penedès. A part de donar a conèixer l'estudi, l'objectiu

de la xerrada també va ser contactar amb altres entitats que puguin aportar més informació a l'hora d'elaborar un mapa d'inventari el més complet possible.

Durant la xerrada, Marc Galimany, conseller comarcal d'Agricultura i Medi Rural, i Ramon Arnabat, president de l'Institut d'Estudis Penedesencs, van felicitar els agents rurals per la feina duta a terme i van destacar la importància del treball realitzat amb el Departament de Cultura de la Generalitat per creuar, ordenar i difondre tota la recerca duta a terme fins ara sobre aquest el patrimoni històric.

Els agents que treballen en aquest projecte han engegat una segona fase de prospecció amb el fi de trobar altres obres populars a la comarca, com ara, infraestructures de captació d'aigua, construccions troglodítiques, colomars antics, ponts de pedra i patrimoni miner.

L'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya és consultable.

Tots els elements inclosos dins l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya es poden consultar al web del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat (<http://cultura.gencat.net/invarque/index.asp>).

Forn de calç de Can Castellví (Olèrdola)

L'Inventari inclou informació detallada de tots els jaciments arqueològics i paleontològics coneguts a Catalunya. És una eina per establir prioritats quant a investigació, conservació, protecció, difusió i explotació museística del patrimoni. Actualment recull informació de més d'11.000 jaciments arqueològics amb dades relatives a la seva localització geogràfica precisa, descripcions completes de les troballes, fotografies, bibliografia i dades sobre les intervencions arqueològiques que s'hi han realitzat (una part de la informació s'ha de consultar presencialment a la seu de la Direcció General del Patrimoni Cultural).

Imatge de la xerrada on els agents rurals van donar a conèixer les dades del seu estudi de patrimoni d'obra popular.

EL PROJECTE VA NÉIXER
A PARTIR D'UN CONVENI ENTRE
EL CAR I LA DIRECCIÓ GENERAL
DE PATRIMONI DE LA
GENERALITAT

Sorprenen un espoliador de patrimoni cultural

Prospectava en un jaciment arqueològic sense autorització.

El passat setembre, els agents rurals de la Noguera van enganxar un home mentre cercava metalls amb l'ajut d'un detector i una piqueta en uns terrenys rústics catalogats com a jaciment arqueològic, al paratge de les Parrelles del terme municipal de Balaguer. Aquesta persona, que no tenia autorització del Departament de Cultura ni participava en cap prospecció arqueològica autoritzada, duia tres peces metàl·liques en una butxaca, i en el vehicle, tenia 37 objectes metàl·lics més, alguns dels quals podrien tenir valor arqueològic.

La finca rústica en la qual prospectava és catalogada com a jaciment arqueològic perquè hi havia hagut un edifici religiós en la baixa edat mitjana i és molt proper a un altre de gran valor: el del Pla d'Almatà, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional.

L'ús de detectors de metall per a la prospecció de terrenys en recerca d'objectes històrics és prohibit i l'extracció d'objectes en zones catalogades com a jaciment arqueològic pot arribar a ser constitutiu de delicte contra el patrimoni històric. Per aquest motiu, els fets s'han posat en coneixement de l'autoritat judicial.

El Departament de Cultura i el DAAM tenen un conveni per conèixer i protegir el patrimoni cultural immoble de Catalunya i per facilitar la coordinació dels diferents actors que operen sobre el territori en matèria de protecció del patrimoni cultural.

Enllac relacionat: http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/nota-premsavw/detall.do?id=220930&idioma=0&departament=5&canal=6

El detector, la piqueta i els estris de metall comissats.

Servei especial durant el Rally RACC 2013 Catalunya-Costa Daurada

Aquesta prova esportiva a motor es va disputar a finals d'octubre i agents rurals de les territorials de Tarragona i Terres de l'Ebre es van mobilitzar per establir un servei de vigilància i prevenció d'incendis forestals, control d'acampades en medi natural, estacionaments de vehicles en llocs prohibits i possibles assistències ciutadanes.

Enguany, hi va haver hagut trams d'asfalt, de terra, mixt i, fins i tot, una part nocturna d'asfalt.

Els trams de la prova esportiva van ser els següents:

"Querol", afectant l'EIN d'Anco-sa-Montagut, a la comarca de l'Alt Camp.

"Montmell", a la comarca del Baix Penedès.

"Riudecanyes", a l'EIN Tivissa-Vandellòs, i "Santa Marina", a la comarca del Baix Camp.

"Priorat", el tram més llarg de tots amb 42 km (Gratallops, el Lloar, el Molar, la Figuera, Cabacés) a la comarca del Priorat.

"Gandesa", tram de terra a la comarca de la Terra Alta.

"Pesells", a l'EIN Ribera d'Algars, a la comarca de la Terra Alta.

"Terra Alta", afectant l'EIN de Riba Roja.

Aquesta va ser la 49 edició i va transcórrer sense haver de lamentar cap incidència greu. Cada vegada més la tendència és de respecte i compliment de la normativa tant de l'organització com la dels seguidors.

LA PROVA VA TRANSCÓRRER
AMB RESPECTE I SENSE
INCIDÈNCIES DESTACABLES.

Cal estar atents a noves modalitats de barbacoes no menys perilloses que les tradicionals. A la fotografia, es tracta de carbó vegetal i pastilles per encendre que la persona de la imatge va col·locar sota el vehicle. Aquesta persona, en veure's sorpresa per la presència dels agents rurals, va aixecar la safata i, pel contacte amb l'aire, la flama va començar a avivar-se ràpidament.

Últimes actuacions dels agents rurals amb la Xarxa de Rescat de Fauna Marina:

Al Garraf, una cria morta de rorqual comú. Novembre 2013

Al Montsià, dues tortugues babaues retornades al mar. Novembre 2013

Aquest any s'han realitzat 46 actuacions, 24 d'assistència a cetacis i 19 a tortugues marines.

Rescat d'una cria morta de rorqual comú al litoral del Garraf .

Els agents rurals del Garraf i el tècnic de guàrdia de la Xarxa de Rescat de Fauna Marina del DAAM es van desplaçar al port de Vilanova i la Geltrú per atendre un gran cetaci que havia quedat enredat a unes xarxes.

L'alerta va arribar a través de Salvament Marítim i, inicialment, es pensava que es tractava d'un catxalot viu. Un cop al lloc, es va comprovar que era una cria de rorqual comú (*Balaenoptera physalus*) morta. El cetaci, que feia uns vuit metres de llargària, es trobava a unes tres milles de la costa, a uns 5 km mar endins, i estava enredat a unes cordes. Tot fa pensar que aquestes cordes el van immobilitzar i li van causar la mort.

Està demostrat que les deixalles al mar, siguin caps de corda abandonats, xarxes a la deriva o plàstics, causen mortaldat a cetacis i altres habitants del mar. Per tant, cal extremar la cautela i no llençar residus al mar pensant que no faran cap mal per que se'n van cap al fons. La mort d'aquesta cria de balena n'és un clar exemple.

Aquest rorqual és el segon gran cetaci encallat el 2013 i constitueix l'encallament de cetaci número 24 de l'any 2013 a Catalunya. El primer va ser un catxalot, del que només es van trobar les restes a l'illa de Buda del Delta de l'Ebre aquest passat estiu.

Retorn al Delta de dues tortugues marines amenaçades d'extinció.

Els agents rurals van assistir el passat novembre al retorn de dues tortugues babaues (*Caretta caretta*) a la platja de la barra del Trabucador, a Sant Carles de la Ràpita.

La primera es va trobar aquest estiu a Segur de Calafell, al Baix Penedès. Tenia dificultats per submergir-se i algunes ferides externes, probablement per picades d'ocell. El particular que la va recollir va dir que portava hores surant a la superfície. Quan la tortuga va arribar al Centre de Recuperació de Fauna Marina CRAM no menjava per si mateixa, però a poc a poc va recuperar l'autonomia.

La segona tortuga també es trobava a Segur de Calafell. Va ser aquest setembre. Uns particulars la van mantenir viva en un vaixell d'esbarjo fins que la Xarxa de Rescat de Fauna Marina la va recollir. La tortuga no tenia aleta davantera

esquerra, tot i que no presentava problemes de flotabilitat. Durant les primeres 24 hores va defecar femtes amb plàstics que havia ingerit al mar. En el moment de ser retornada al mar, ja pesava més de 3.100, en bones condicions físiques per a ser alliberada en aquesta zona d'hivernada de l'espècie, abans que baixin més les temperatures de l'aigua del mar.

La tortuga babaua, espècie amenaçada d'extinció.

Des de l'1 de gener de 2013, la Xarxa de Rescat de Fauna Marina ha rescatat dues tortugues vives i ha comptabilitzat 12 exemplars morts. Els vius es troben ingressats temporalment en centres de recuperació de fauna, a l'espera de poder tornar al mar. Dels 14 exemplars trobats, 10 ho han estat al Montsià, i un a cadascuna de les comarques de l'Alt Empordà, Baix Llobregat, Baix Penedès i Baix Camp.

Enllaços relacionats:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=231571&idioma=0&departament=5&canal=6

Agents rurals en el moment de la localització de la cria de rorqual morta.

La balena enredada a restes de xarxes de pescar que, probablement, li van causar la mort.

Localitzen al medi natural un primer exemplar de tortuga de Florida a l'Alta Ribagorça

Un pescador de la comarca va pescar el passat mes de setembre a l'embassament d'Escales una tortuga *Trachemys scripta*, coneguda com tortuga de Florida i considerada exòtica invasora. El pescador estava dins la seva barca en el paratge Trepadús de l'embassament. Quan va llençar la canya de pescar a l'aigua per fer proves, la tortuga va mossegar l'ham sense esquer i es va quedar enganxada.

Donat que es tracta d'una de les espècies exòtiques més invasores que hi ha a Catalunya i que és la primera vegada que es localitza a l'Alta Ribagorça una tortuga de Florida al medi natural, els agents rurals faran una prospecció acurada de la zona on s'ha trobat aquesta *Trachemys*, per confirmar que sigui un únic exemplar i la seva presència sigui fortuïta.

Un cop el pescador va capturar l'exemplar de Trachemys scripta, va deixar la tortuga tancada en un rentador a l'espera de que els agents rurals arribessin i l'identifiquessin com a espècie exòtica invasora.

Els agents rurals del Pallars Jussà salven més de 3.000 truites autòctones del canal de Sossís

Es recuperen els peixos que queden atrapats a l'interior del canal i es tornen al riu Noguera Pallaresa

El rescat es realitza amb pesca elèctrica.

Aquest setembre, els agents rurals, en col·laboració amb l'Àrea de Pesca Continental del DAAM, van rescatar 3.047 truites autòctones (*Salmo trutta*) i 27 barbs cuarajos (*Barbus haasi*), espècie protegida, del canal de Sossís, al terme municipal de Conca de Dalt al Pallars Jussà. Es tracta d'una de les operacions de neteja que es porten a terme anualment a les centrals hidroelèctriques del Pirineu i consisteix en salvar els peixos que queden atrapats en el canal i no tenen possibilitats de sobreviure. El rescat es fa amb pesca elèctrica i totes les captures es transloquen al riu Noguera Pallaresa, entre els termes municipals de la Pobla de Segur i Rialp.

L'empresa propietària del canal és Ibérica de Energías, SA. i cada any sol·licita autorització al DAAM per aturar l'explotació hidroelèctrica a fi de dur a terme les tasques de manteniment. L'empresa concessionària sufragava les tasques del rescat però, atesa la complexitat tècnica, les realitzen íntegrament els agents rurals del Pallars Jussà i treballadors fluvials.

Aquest canal i la central de Sossís es van construir al voltant de l'any 1910 per abastar d'electricitat les obres de la presa de l'embassament de Sant Antoni del Pallars Jussà. La periodicitat del buidatge del canal de Sossís, que es fa des de fa més de vint anys i sempre en aquestes dates, s'utilitza com a bioindicador de l'estat de la població de truita comuna del tram baix

del riu Noguera Pallaresa. Enguany, hi ha hagut un punt d'inflexió en relació amb la tendència dels últims anys, en què els resultats queien any rere any: s'havia passat de capturar més de 10.000 exemplars fa uns vint anys fins als poc més de 800 exemplars de l'any passat. Aquest increment d'aquest reflecteix la bona gestió del corb marí, que comença a donar fruit després de dos anys d'aplicació, amb el foragitament del corbs marins de les zones de cria de la truita comuna per part de membres del CAR.

Aquesta millora en la població de truita ha sigut molt ben rebuda per les associacions de pescadors que gestionen el Conveni Pallaresa, que és el tram de riu que hi ha aigües amunt de la presa d'aigües d'aquest canal. En formen part les societats de pescadors de Trepadús, la Pobla de Segur, el Baix Pallars i Soriguera, Sort i Rialp.

Un apunt més: les societats de pescadors del Conveni Pallaresa, que han sol·licitat passar a pesca "sense mort" tot el tram del conveni durant els mesos d'agost i setembre, sensibilitzats pels danys produïts per les riudes del mes de juny passat.

Enllaç relacionat:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=216729&idioma=0&departament=5&canal=

Moment de l'actuació del rescat de peixos.

Els agents rurals col·laboren en la captura de bestiar boví escapat al medi natural

En els últims mesos, agents rurals de diverses comarques han participat en la recuperació de vaques i toros que s'han escapat de les seves respectives explotacions agràries. Aquests animals suposaven un risc per les persones ja que campaven lliures tant pel medi natural com per espais propers a infraestructures viàries. Alguns exemplars del bestiar escapat són de la raça autòctona de l'Albera (fagina i negra) i, degut al seu valor patrimonial, era preferible que aquests animals es capturessin en viu. Vet aquí el relat d'algunes d'aquestes captures.

A l'Alt Urgell, una vaca fagina de l'Albera.

El passat octubre un ramader de Sisquer va sol·licitar ajuda als agents rurals de l'Alt Urgell perquè feia tres dies que se li havia escapat una vaca fagina. L'animal rondava per propietats alienes a la finca del propietari, barrejant-se amb el bestiar dels ramaders veïns. Per recuperar l'animal, els agents primer van cebar la vaca de l'Albera i, després d'una aproximació, li van injectar tres dosis de tranquil·litzant, una amb la sarbatana i les altres amb el fusell anestèsic. Al cap de 20 minuts la vaca va quedar adormida. Els agents, doncs, la van carregar en un remolc i la van transportar a la seva finca de procedència.

Al cap de poc temps el propietari va informar als agents que la vaca es trobava bé i que s'havia recuperat de l'anestèsia molt favorablement.

Al Vallès Oriental, un toro fagina de l'Albera.

Un equip de 15 agents rurals també van aconseguir capturar aquest passat octubre un toro de l'Albera perdut de feia mesos i que pasturava pels boscos de Montornès del Vallès. El toro havia fugit d'una granja de Tiana (Maresme), juntament amb sis vaques més. Els agents rurals, ajudats per personal de Protecció Civil, caçadors i veterinaris, van capturar els animals i els van retornar a l'explotació d'origen. Passats pocs dies, els animals es van tornar a escapar i només les vaques es van poder reconduir cap a la granja. Per tornar a capturar el toro, els agents van muntar un altre dispositiu, ajudats novament per caçadors, personal de les ADF i de Protecció Civil. Aquest vegada, un cop adormit amb tres dards anestèsics, el toro es va traslladar a la serra de l'Albera.

Recull de les últimes intervencions dels agents rurals per bestiar escapat:

30/08/2013: un vedell que volta llibert i sense control per Juncosa (Garrigues) s'adorm amb rifle anestèsic i es torna al propietari.

27/09/2013: dels sis vedells que s'escapen d'una granja d'Almenar (Segrià), s'anestesien tres i es retornen al lloc d'origen. A data d'avui es desconeix el parador dels altres tres vedells.

05/10/2013: una vedella fagina de l'Albera que fugí d'una granja de Sis-

quer (Alt Urgell) s'adorm amb rifle anestèsic i sarbatana i es retorna a l'explotació.

07/10/2013: una vedella escapada a Golmés (Pla d'Urgell) s'intenta adormir amb dos dards anestèsics sense èxit. Per l'alt risc d'accident en la circulació viària és abatuda amb arma de foc.

08/10/2013: un toro de raça fagina de l'Albera s'adorm amb anestèsic i es trasllada a l'Albera.

Mode d'actuar en aquests serveis:

Material que s'utilitza:

Un rifle anestèsic, una sarbatana i un rifle amb bala de plom. Quit de dards i agulles. Anestèsic proporcionat pel personal veterinar.

Com s'actua un cop es rep l'avís i el servei és autoritzat pels comandaments:

L'equip d'intervenció es trasllada a la zona on s'ha localitzat l'animal escapat. El veterinar calcula la dosi d'anestèsic i fica aquest dins el dard. Els agents rurals dispiren normalment dos dards i esperen de 20 a 30 minuts a que l'anestèsic faci efecte. Quan l'animal cau al terra, se li injecta una altra possible dosi per acabar d'adormir-lo. Quan l'animal està completament anestesiat, generalment es trasllada al seu lloc d'origen. Si es preveu qualsevol risc per les persones o per la seguretat viària, es pot acabar sacrificant l'animal.

Agent rural de l'Alt Urgell ajudant a carregar la vaca adormida al camió.

Els agents rurals de la Garrotxa aprenen les tècniques d'eliminació per aniquilar el niu de vespa asiàtica trobat a la Vall d'en Bas

La troballa d'aquest niu permetrà per primera vegada a Catalunya extreure informació sobre el comportament d'aquesta espècie invasora.

Aquest desembre, uns bombers experts del País Basc van venir a la Garrotxa per acabar amb el niu de vespa asiàtica (*Vespa velutina*) que finalment els agents rurals havien trobat a la zona del Mallol, després d'una acurada cerca de mesos. Els bombers van injectar verí directament dins el niu, ajudats per una perxa de 17 metres. L'activitat al niu era pràcticament nul·la i el verí només va fer caure morts alguns exemplars d'aquesta espècie invasora.

Aprofitant l'estada d'aquests experts en vespes asiàtiques, els agents rurals van aprendre in situ a utilitzar la tècnica, la metodologia i l'equipament per eliminar els nius de velutina i frenar la seva expansió. Així mateix, els agents rurals rebran formació específica per facilitar la detecció d'altres nius i poder informar correctament sobre aquesta vespa a les persones que ho demanin.

Per a l'eliminació del niu, el DAAM va optar per cridar els bombers bascos per la seva experiència amb aquesta espècie i per garantir les màximes mesures de seguretat, tenint en compte les dificultats d'accés al niu, ja que es trobava a una alçada elevada i envoltat d'arbres enmig d'un bosc.

La *Vespa velutina* és una vespa exòtica invasora de grans dimensions que prové d'Àsia. També és coneguda com la vespa assassina perquè depreda les abelles de la mel (*Apis mellifera*) i s'alimenta d'elles. Per tant, pot provocar greus danys al sector apícola. La *Vespa* fa tres centímetres de llargària i instal·la preferentment els seus ruscós, que poden arribar a fer 85 centímetres, a les branques altes dels arbres.

La presència de la *Vespa velutina* a Catalunya.

El mes de setembre passat es va detectar a la Vall d'en Bas per segona vegada a Catalunya. Ràpidament, el DAAM va activar els protocols de coordinació del dispositiu de control de l'espècie invasora entre la Subdirecció General de Biodiversitat, les

Subdireccions d'Agricultura i de Ramaderia, els Serveis territorials del DAAM a Girona, l'Associació Gironina d'Apicultors i el Cos d'Agents Rurals.

La localització del niu, tota una experiència.

Per trobar el niu, els agents rurals van treballar conjuntament amb tècnics del DAAM, amb Unió de Pagesos i amb les associacions d'apicultors. Entre les mesures de control immediates hi havia la localització i l'eliminació del rusc abans que hivernés. Per això, es van col·locar trampes en punts estratègics per detectar altres individus de l'espècie, especialment als colls de muntanya fronterers, al costat d'explotacions apícoles amb presència de *Vespa velutina* i al costat d'aquelles on seria susceptible d'haver-hi o d'instal·lar-s'hi. Les vespes atrapades a les trampes s'alliberaven amb una cinta vermella lligada al seu cos, amb la intenció de seguir-les fins al niu. Aquest sistema ha estat eficaç a França i ha permès localitzar algun rusc.

Els agents rurals de la Garrotxa van localitzar el niu en un bosc proper al veïnat del Mallol, a la Vall d'en Bas, a un quilòmetre i mig de l'abellar on es varen observar els primers atacs d'aquesta vespa asiàtica. Es trobava a la part més alta de la capçada d'un roure d'uns 25 metres d'alçada i tenia les dimensions d'una pilota d'uns 40 centímetres de diàmetre.

■ ■ ■
EL NIU ES VA LOCALITZAR
DESPRÉS D'UNA INTENSA
RECERCA.
■ ■ ■

L'estratègia de lluita.

Donats aquests primers casos de presència de velutina, l'estratègia de lluita és la detecció ràpida de la vespa amb paranys en punts estratègics. A l'Alt Empordà és on van aparèixer les primeres Vespes, probablement provinents de França, i d'on es creu que

volessin en direcció a la Garrotxa. Per això, s'han col·locat més de 500 paranys per intentar capturar vespes a la Garrotxa, a l'Alt Empordà i al Ripollès. Les trampes són uns recipients que contenen un líquid que atrau la vespa asiàtica, però no les espècies autòctones. Un cop detectat el focus, l'important és localitzar el niu per destruir-lo. Però això s'ha de fer en l'època de l'any adequada, tenint present el seu cicle vital, i a l'hora del dia correcte. És contraproduent destruir els nius amb trets o cops perquè això provoca la sortida de les vespes del rusc i la construcció d'un nou niu en un lloc diferent. Per això és tan important que la destrucció del niu sigui feta per especialistes.

Per aquest motiu, era tan important localitzar aquest niu. Un cop arriba el fred, les vespes l'abandonen i no hi ha més activitat fins a la primavera. Durant la hibernació, és quan més es reproduïxen i del niu poden sortir 200 noves mares a la primavera, que s'estendrien fundant altres nius. Cada mare pot tenir fins a 1.500 obreres. Cap al març surten les femelles fundadores que fan el niu inicial i d'aquest en surten les vespes obreres que construeixen el rusc definitiu. Aquest és el que cal destruir, preferentment entre els mesos d'agost i novembre. Per tant, a partir de la primavera de 2014 és important intensificar el trameig per disminuir la seva presència.

Enllaços relacionats:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=234630&idioma=0&departament=5&canal=6

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=219088&idioma=0&departament=5&canal=6

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/detall.do?id=222931&idioma=0&departament=5&canal=6